

[Lundberg.]

Naturligvis var det et overordentligt Ansvar, der blev lagt paa Regeringens Skuldre, da England den 21. September i Fjor „forlod Guldet“, som man siger, fordi de uhyre Virkninger, dette havde, først og fremmest naturligvis maatte ramme et Land som vort, som i 1931 udførte for 810 Mill. Kr. eller ca. $\frac{2}{3}$ af vor samlede Eksport til England, og hvis Hovederhverv i det væsentlige skaffede disse Penge. Alligevel er det lykkedes at opnaa Enighed blandt alle Rigsdagens Partier indtil i Dag — jeg beder undskylde, hvis jeg ikke har Retsforbundets Stilling præsent —, i hvert Fald blandt de saakaldte fire store Partier, om de Foranstaltninger, som indtil nu er gennemført, saavel Loven af 29. September 1931, der fritager Nationalbanken tor at indløse de af Banken udstedte Sedler med Guld, som ogsaa Loven af 18. November 1931 om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta og Loven af 30. Januar 1932, der praktisk talt fornyedes uændret den 31. Marts, idet disse Love er om ikke vedtaget af alle Medlemmer her i Tinget saa i hvert Fald enstemmigt indstillet til Vedtagelse af Udvalget. Hermed mener jeg, at de fire Partiers Repræsentanter har Medansvaret til Dato sammen med Regeringen for saavel de gennemførte Lovforanstaltninger som for de af Ministeriet udsendte Bekendtgørelser, som jeg maa gaa ud fra er godkendt i Forvejen af Rigsdagens permanente Valutaudvalg.

Jeg tror ogsaa, man har Lov til at fastslaa, at Regeringen under alt dette har vist, at den netop havde Hensynet til Landets Hovederhverv for Øje, og at dette Hensyn havde en fremtrædende Plads i alle Overvejelser vedrørende de trufne Foranstaltninger. Det er da ogsaa Landbrugsraadet, som hidtil har krævet, at Kronen skal følge Sterling — hidtil, indtil nu. Allerede 8 Dage efter Sterlingens Sammenbrud, om jeg maa sige det saadan, udstedte Landbrugsraadet en Erklæring, den 27. September, hvori det siger — jeg tillader mig at citere et Par Linier:

„ . . en sikker Valutapolitik, og at det under Hensyn til vor Samhandel med England er en Livsbetingelse for dansk Landbrug, at den danske Krone i nogen Maade følger Sterling“.

Saa sent som den 14. Marts, umiddelbart før Vedtagelsen af den Lov, som nu udløber den 1. Juni, altsaa for to Maaneder siden, skrev Landbrugsraadet i en Erklæring til Ministeriet, der senere uddeltes til Folketingsudvalgets Medlemmer:

„Vedrørende Valutakursansættelserne ønsker Raadet at fremhæve, at Landbrugets økonomiske Interesser kræver, at Maalet for Danmarks Valutapolitik er, at Kronen følger Sterling“, og

„at Ophævelsen af den nuværende Ordning under de øjeblikkelige Forhold ikke vil være tilraadelig“.

Saa siger man ganske vist ogsaa, at man ønsker, at det skal gøres muligt, at Noteringen fremgaar som Resultat af Forholdet mellem Tilbud og Efterspørgsel, men her var det netop, at alle sagkyndige bestemt nægtede, at man kunde gaa til fri Notering og Ophævelse af Afleveringspligten og samtidig garantere, at Kronen fremdeles kunde befinde sig i Sterlingomraadet. Venstre frafaldt da ogsaa dette Krav ved Lovens endelige Vedtagelse her i Rigsdagen, jeg maa tro som Udtryk for, at man hverken vilde eller burde tilsidesætte disse sagkyndiges Udtalelser og Advarsler og derfor heller ikke vilde stemme imod, selv om Loven kunde være vedtaget uden Partiet Venstre. Dette maa hilses med Glæde, og jeg vil tilføje, at det er mit Haab, at ogsaa denne Gang 4 Partier maa kunne samles om den fremtidige Ordning, fordi det efter min Mening har saa overordentlig stor Værdi, at der ikke ude i Landet hersker delte Meninger om dette Problem. Det er jo ikke skjult for noget af dette høje Tings Medlemmer, at trods Vestres Tilslutning til den nuværende Ordning den 31. Marts har mange af deres Rigsdagsmænd paa en lang Række Møder ude i Landet til Dels givet Ret i den Betragtning, som stadig bliver fremsat, at Landbruget bliver beskaaret for den Sterling, det bringer hjem til Landet, at det ikke faar den fulde Kroneværdi for den Valuta, og det har fremkaldt en Diskussion paa disse Møder, ogsaa iblandt de Partier, der vedtog Loven, som, det hævdes, har skadet vore Interesser i England, idet man bestemt paastaar, at den megen Tale om Kronenedskæring og Uenighed i Presse og paa Møder, i det hele taget den megen Snak om Valutaproblemet, skaber Usikkerhed. Derfor finder jeg, at et saadant Forhold er uholdbart, at ansvarlige Politikere, som har været med til at gennemføre en Lov af denne Art i Rigsdagen, alligevel personlig strider om Betimeligheden af samme Lov ude paa Møder. Netop derfor vilde jeg meget ønske, at man fik en saadan Ordning, at der virkelig var Tilfredshed indenfor alle 4 Partier, saa at saadanne Gnidninger kunde undgaas. Personlig vilde jeg ønske, at man kunde have foreslaaet og faaet gennemført Lovens Forlængelse Aaret ud, fordi det for mange Erhverv er til Skade